

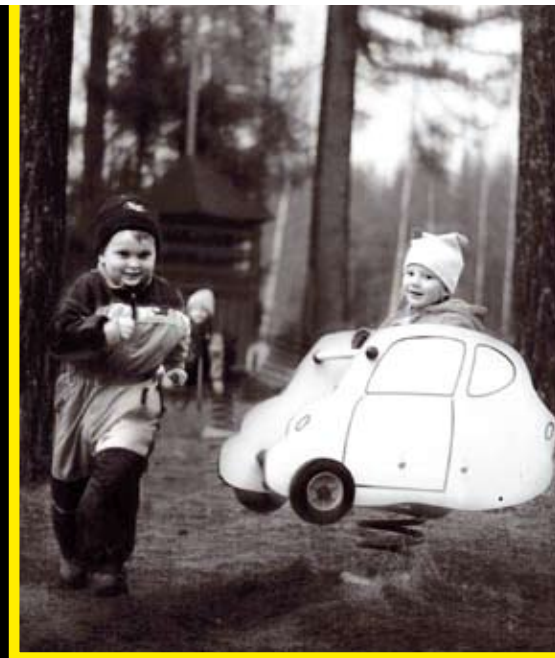
Visste du att i Södermanland..

.. har 46 procent av kvinnorna i åldern 24–44 år genomgått en eftergymnasial utbildning. Bland männen har 36 procent det.

.. av de deltidarbetslösa är 78 procent kvinnor och 22 procent män.

.. är medelinkomsten för kvinnor 200 tusen kronor. Bland männen är den 267 tusen kronor.

.. är drygt 60 procent av cheferna i offentlig sektor kvinnor medan knappt 40 procent är män. I näringslivet är 20 procent av cheferna kvinnor medan 80 procent är män.

LÄNSSTYRELSEN
Södermanlands län

0155-26 40 00

www.lansstyrelsen.se/sodermanland

Kvinnor och män
i Södermanland 2008/2009

LÄNSSTYRELSEN
Södermanlands län

Innehåll

Befolkning.....	4
Hälsa.....	14
"Jämn fördelning av makt och inflytande"	
Makt och inflytande.....	20
"Ekonomisk jämställdhet"	
Utbildning	26
Förvärvsarbete.....	34
Inkomst	53
"Jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet"	
Barn och familj	57
"Mäns våld mot kvinnor ska upphöra"	
Kriminalitet	66

Producerad av SCB och Länsstyrelsen Södermanlands län
Kontaktperson: Jennie Granat Thorslund, tfn: 0155-26 41 51
e-post: jennie.granat.thorslund@lansstyrelsen.se

Layout: Ateljén, SCB
Omslagsfoto: Fredrik Persson

www.lansstyrelsen.se/sormland

© Länsstyrelsen södermanlands län

Printed in Sweden

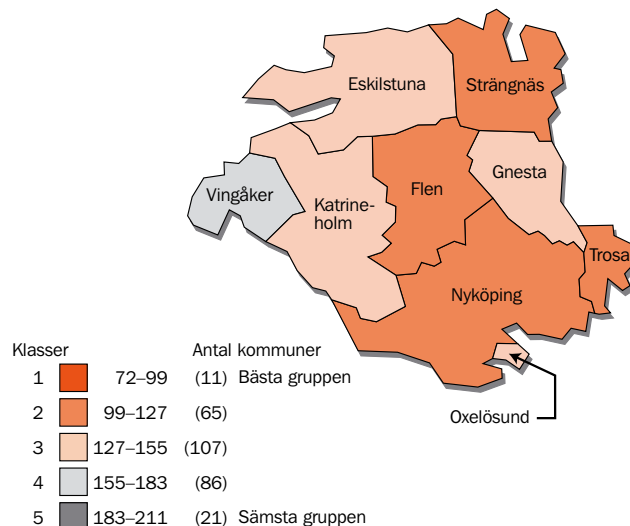
SCB-Tryck, Örebro 2009.01

JämIndex 2005 publ. dec 2006

Kommunerna rangordnas efter en sammanvägning av följande variabler: eftergymnasial utbildning, förvärvsarbete, arbetslöshet, inkomst, näringsgrenar, föräldrapenning, tillfällig föräldrapenning, unga vuxna, ohälsotal, kommunstyrelse, kommunfullmäktige och egna företagare.

Se mer:

www.scb.se – Vad söker du A-Ö – Under J sök "Jämställdhet"

Förord

Jämställdhetspolitiken utgår från principen om alla människors lika värde. Den syftar till att motverka och förändra system som konserverar fördelningen av makt och resurser mellan könen på en samhälls- eller regionnivå samt att skapa samma förutsättningar för kvinnor och män till makt och möjligheter att påverka sin livssituation.

Jämställdhet är både en demokrati- och en maktfråga, men också en resurs- och utvecklingsfråga. Kvinnor och män ska ha samma möjligheter och skyldigheter att bidra till samhällets välbefinnande, men också att ta del av välbefinnandet på lika villkor. Det finns ett positivt samband mellan graden av jämställdhet i en region och regionens förmåga till tillväxt. Förmågan att tillvarata och värdera kvinnors och mäns erfarenheter och kunskaper kommer allt mer att vara en strategisk fråga för regionerna.

Trots att det inte finns några formella hinder för ett jämställt samhälle så kvarstår en stark könsuppdelning inom nästan alla områden. Kvinnor och män väljer olika yrken och arbetar på skilda positioner i samhället.

Genom att använda statistik som kunskapsbas kan vi lyfta blicken från enskilda företeelser till att se generella mönster. Könsuppdelad statistik är ett viktigt verktyg för att se samhällets mönster ur ett större perspektiv.

Det är min förhoppning att denna skrift ska fungera som kunskapskälla och diskussionsunderlag och synliggöra strukturer och villkor för kvinnor och män i Södermanland i dag.

Jennie Granat Thorslund

Särskilt sakkunnig i jämställdhet

Länsstyrelsen i Södermanlands län

Inledning

Jämställdhet rör förhållandet mellan kvinnor och män medan jämlikhet är ett vidare begrepp. Jämlikhet innebär att alla människor oavsett kön, etnicitet, religion, klass, ålder eller sexuell identitet ska ha samma värde och ges rättvis behandling. Eftersom kön skär över alla dessa diskrimineringsgrunder är jämställdhet den viktigaste jämlikhetsfrågan.

Jämställdhet har både en kvalitativ och en kvantitativ aspekt. En kvantitativ jämställdhet innebär en jämn fördelning mellan kvinnor och män inom alla områden i samhället. Tidigare har fördelningen minst 40 procent av det underrepresenterade könet inom ett område räknats som jämn könsfördelning. Senare har måttet ifrågasatts bl.a. i utredningen *Kön, makt och statistik*¹ som pekar på att då kvinnor systematiskt ligger nära den undre gränsen och män vid den övre bör vi därför inte längre nöja oss med fördelningen 40–60 procent. Istället bör det mål som sattes upp för statliga myndigheter för några år sedan, nämligen 50–50 procent, vara en rimlig strävan på alla samhällsområden. Men för att uppnå en reell jämställdhet krävs också en kvalitativ jämställdhet, vilket innebär att både kvinnors och mäns kunskaper, erfarenheter och värderingar tas tillvara.

Länsstyrelsen har regeringens uppdrag att arbeta för att de nationella mål för jämställdhetspolitiken får genomslag i länet genom ett initierande, kunskapsuppbyggande, stödjande och uppföljande jämställdhetsarbete.

Det övergripande målet för jämställdhetspolitiken är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv, vilket innebär:

- Jämn fördelning av makt och inflytande.
- Ekonomisk jämställdhet.
- Jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet.
- Mäns våld mot kvinnor ska upphöra.

¹ *Kön, makt och statistik (SOU 2007:108)*

För att koppla de nationella målen till de regionala indikatorerna har vi valt att strukturera den här skriften efter målen så långt det är möjligt att indela dem under dessa. Varje avsnitt kommer att inledas med en kort introduktion till området.

Utveckling av jämställdheten sedan 1970-talet

- Kvinnor och män behöver idag inte välja mellan att ha ett betalt arbete och att ha barn – de kan välja båda.
- Kvinnorna arbetar idag till lika stor del i offentlig som i privat sektor medan männen till största delen arbetar i privat sektor.
- Kvinnor kombinerar ett betalt arbete med vård av barn och hem.
- Män kombinerar ett betalt arbete med politiskt och fackligt engagemang.
- De direktvalda politiska församlingarna är idag kvantitativt jämställda – de indirekta är det inte.
- Den könssegregerade gymnasie- och högskolan består.
- Den könssegregerade arbetsmarknaden består.
- Löneskillnaderna består
 - kvinnodominerade yrken har lägre värde än mansdominerade
 - män har högre lön än kvinnor i de flesta yrken.
- Pensionärerna blir allt fler och lever längre
 - kvinnor lever ensamma i högre utsträckning än män
 - män har högre pension än kvinnor.
- Varje avsnitt kommer att inledas med en kort introduktion till området.

Källa: SCB, På tal om kvinnor och män, Lathund om jämställdhet 2008

Befolkning

Folkmängd efter kommun 31 dec 2007

Antal

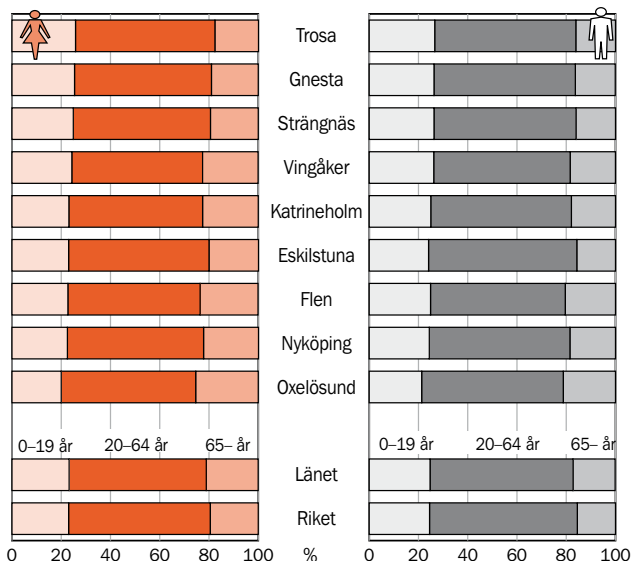
	Kvinnor	Män	Totalt
Eskilstuna	46 987	46 356	93 343
Flen	7 998	8 193	16 191
Gnesta	5 009	5 022	10 031
Katrineholm	16 234	15 928	32 162
Nyköping	25 803	24 957	50 760
Oxelösund	5 490	5 658	11 148
Strängnäs	15 862	15 573	31 435
Trosa	5 559	5 479	11 038
Vingåker	4 484	4 598	9 082
Länet	133 426	131 764	265 190
Riket	4 619 006	4 563 921	9 182 927

Källa: SCB, Befolkningsstatistik

I de fyra största kommunerna, Eskilstuna, Nyköping, Katrineholm och Strängnäs, bor det fler kvinnor än män. I de två minsta kommunerna, Vingåker och Gnesta är männen fler än kvinnorna. I hela länet bor det fler kvinnor än män.

Befolkning

Folkmängd efter ålder 2007

Källa: SCB, Befolkningsstatistik

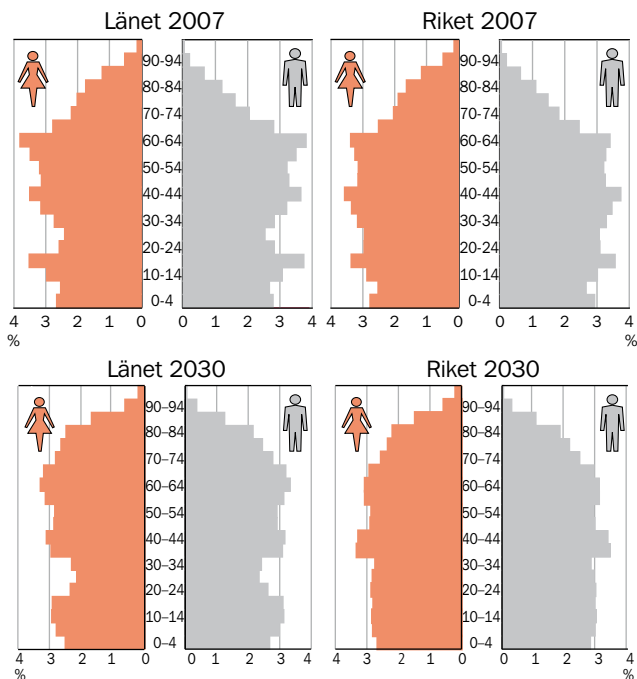
I samtliga kommuner är andelen män högre än andelen kvinnor i åldrarna 0–19 år och 20–64 år.

Bland dem som är 65 år och äldre är andelen kvinnor högre i samtliga kommuner. I Katrineholm är 23 procent av kvinnorna och 18 procent av männen i den åldern.

Hela länet har en högre andel äldre jämfört med riket.

Befolkning

Befolkningen efter ålder 2007 och prognos för 2030

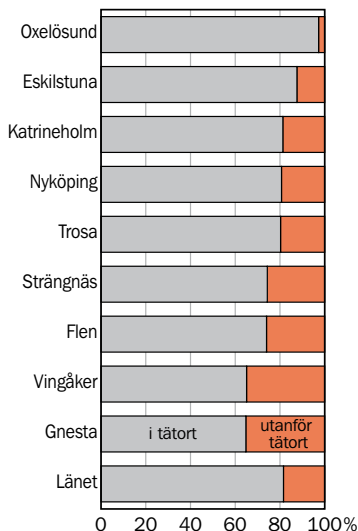
Källa: SCB, Befolkningsstatistik

Andelen över 50 år är högre i länet jämfört med riket – detta gäller både kvinnor och män. Andelen under 50 år är lägre jämfört med riket.

Befolkning

Befolkningen i och utanför tätorter 2007

Med tätort menas att där bor minst 200 personer och att det är högst 200 meter mellan husen. SCB gjorde den senaste tätortsavgränsningen år 2005.

Könsfördelning (%)

i tätort		utanför tätort	
Kv	M	Kv	M
97	97	3	3
88	87	12	13
82	80	18	20
82	80	18	20
81	80	19	20
75	73	25	27
75	73	25	27
66	65	34	35
66	63	34	37
82	81	18	19

Källa: SCB, Befolkningsstatistik

De flesta invånarna i länet bor i en i tätort. Det gör 82 av kvinnorna och 81 procent av männen.

I alla kommuner bor en högre andel av kvinnorna i tätort och en högre andel av männen utanför tätort.

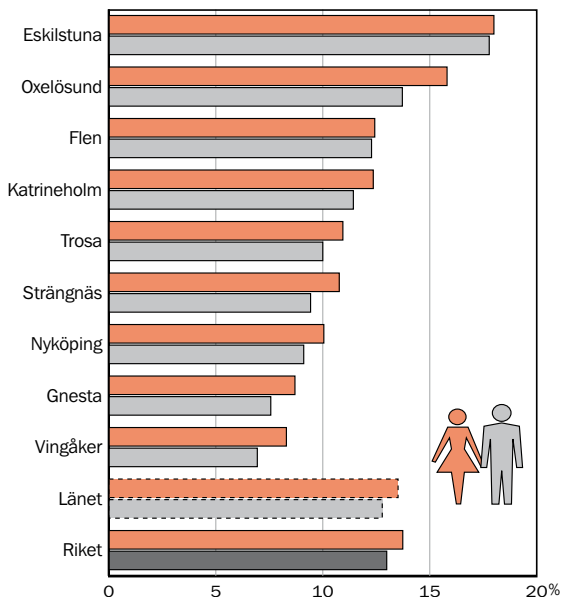
Befolkning

Befolkningen efter nationell bakgrund 2007

	Antal		Procentuell fördelning			
	Länet	Män	Länet		Riket	
	Kvinnor		Kv	M	Kv	M
Inrikes födda						
med två inrikes						
födda föräldrar	100 805	99 526	76	76	76	76
med en inrikes och en						
utrikes född förälder	9 146	9 475	7	7	6	7
med två utrikes						
födda föräldrar	5 430	5 930	4	5	4	4
Utrikes födda	18 045	16 833	14	13	14	13
varav						
Bosättningsstid i Sverige						
0–4 år	2 685	2 886	2	2	3	3
5–år	14 764	13 525	11	10	11	10
Uppgift saknas	596	422	0	0	0	0
Totalt	133 426	131 764	100	100	100	100
Utrikes födda						
Norden därav	6 620	5 563	37	33	24	20
Danmark	287	360	2	2	3	4
Finland	5 751	4 764	32	28	17	12
Island	17	25	0	0	0	0
Norge	565	414	3	2	4	3
EU27 utom Norden	2 523	2 333	14	14	19	19
Utanför EU27 och Norden	8 902	8 937	49	53	57	61
Totalt	18 045	16 833	100	100	100	100

SCB, Befolkningsstatistik

Utrikes födda i kommunerna 31 dec 2007

Källa: SCB, Befolkningsstatistik

I alla kommunerna är en högre andel kvinnor jämfört med män utrikes födda. Högst andel har Eskilstuna med 18 procent bland kvinnorna och knappt 18 procent bland männen. Lägsta andelarna finns i Vingåker med 8 respektive 7 procent. I länet som helhet ligger andelarna på samma nivå som i riket.

Befolkning

In- och utflyttningar 2007

Antal

	Inflyttade		Utflyttade		Flyttnings- överskott	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Eskilstuna	1 995	2 085	1 547	1 461	448	624
Flen	542	593	554	564	-12	29
Gnesta	377	343	331	336	46	7
Katrineholm	831	913	789	794	42	119
Nyköping	1 318	1 274	1 034	1 021	284	253
Oxelösund	350	355	337	320	13	35
Strängnäs	882	823	723	730	159	93
Trosa	327	337	314	291	13	46
Vingåker	248	303	305	333	-57	-30
Länet	5 348	5 482	4 412	4 306	936	1 176

Källa: SCB, Befolkningsstatistik

Länet hade, liksom alla kommuner utom Vingåker och Flen, ett positivt flyttningsnetto både för kvinnor och för män.

Något fler män än kvinnor flyttade till länet medan något fler kvinnor än män flyttade från länet.

Befolkning

Flyttningsöverskott inom/utanför länet 2007

Antal inflyttningar – utflyttningar

	Inom länet		Till/från länet		Till/från utlandet	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Eskilstuna	110	69	44	179	294	376
Flen	-77	-60	-29	-36	94	125
Gnesta	-39	-14	66	-1	19	22
Katrineholm	48	71	-62	-15	56	63
Nyköping	86	40	79	113	119	100
Oxelösund	2	11	-5	10	16	14
Strängnäs	-25	-10	125	31	59	72
Trosa	-47	-38	52	69	8	15
Vingåker	-58	-69	-53	-63	54	102
Länet	.	.	217	287	719	889

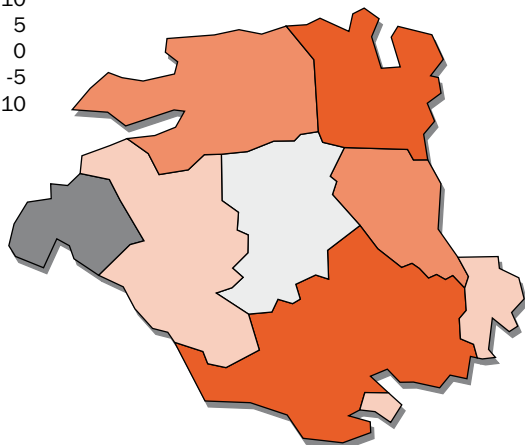
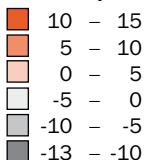
Källa: SCB, Befolkningsstatistik

Alla länets kommuner hade ett positivt flyttnetto när det gäller flyttningar till och från utlandet. Däremot förlorade några kommuner invånare till andra län. Det gällde Flen, Katrineholm och Vingåker.

Befolkning

Flyttningsnetto 2007

Kvinnors flyttnetto

$$\text{Flyttningsnetto} = (\text{inflyttade} - \text{utflyttade}) / 1\,000$$

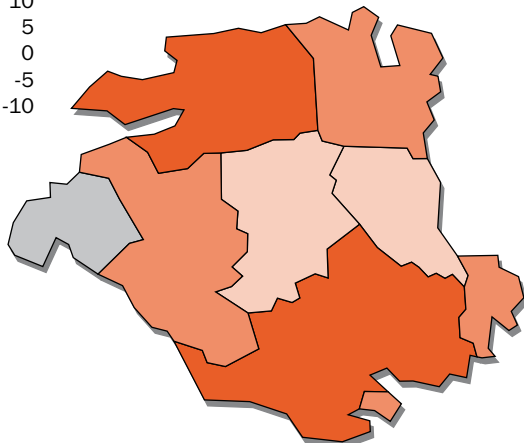
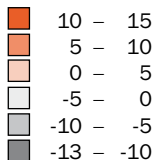
av medelfolkmängden

Källa: SCB, Befolkningsstatistik

Sett i relation till folkmängden hade Nyköping och Strängnäs det största överskottet och Vingåker det största underskottet när det gäller flyttningar bland kvinnor.

Flyttningsnetto 2007

Mäns flyttnetto

$$\text{Flyttningsnetto} = (\text{inflyttade} - \text{utflyttade}) / 1\,000$$

av medelfolkmängden

Källa: SCB, Befolkningsstatistik

Eskilstuna och Nyköping hade i relation till folkmängden det största överskottet bland män. Liksom för kvinnorna hade Vingåker det största underskottet när det gäller flyttningar bland män.

Ohälsotalet 2000–2007

Antal dagar per år och försäkrad i åldern 20–64 år

	2000		2004		2007	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Eskilstuna	54	37	59	39	53	35
Flen	59	43	69	46	66	40
Gnesta	54	37	63	39	60	38
Katrineholm	54	34	69	39	63	36
Nyköping	54	34	64	38	58	34
Oxelösund	68	40	84	45	80	42
Strängnäs	44	28	53	31	47	28
Trosa	54	30	65	36	54	30
Vingåker	55	35	80	45	69	38
Länet	53	35	63	39	57	35
Riket	47	33	55	37	50	33

Källa: Försäkringskassan

Ohälsotalet ligger på en högre nivå i länet jämfört med riket, särskilt för kvinnor. Oxelösund har de högsta talen både för kvinnor och män. Sedan 2004 har ändå ohälsotalet minskat i alla kommunerna, som mest i Vingåker och Trosa.

Antal utbetalade dagar med sjukpenning, arbetsskadesjukpenning, rehabiliteringspenning, förtidspension och sjukbidrag från socialförsäkringen per registrerad försäkrad. Alla dagar är omräknade till "heldagar".

Anmälda arbetsskador* 2006

Antal per 1 000 förvärvsarbetande (dagbefolkning)**

	20–24 år		55–64 år		20–64 år	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Eskilstuna	11	13	9	15	11	15
Flen	18	14	23	8	20	12
Gnesta	0	11	5	6	10	8
Katrineholm	7	19	17	19	12	16
Nyköping	14	18	12	11	14	14
Oxelösund	17	35	18	27	22	33
Strängnäs	5	12	9	8	7	11
Trosa	0	13	18	3	13	8
Vingåker	0	19	13	11	14	10
Länet	10	16	12	14	12	15
Riket	9	13	13	13	11	12

Källa: Arbetsmiljöverket

*arbetsolyckor + arbetssjukdomar

**arbetar i kommunen men behöver inte vara bosatt där.

Män drabbas oftare av arbetsskador än vad kvinnor gör. I Flen är de dock vanligare bland kvinnor, både bland yngre och äldre.

Bland kvinnorna är arbetsskadorna vanligast i Flen och bland männen i Oxelösund.

Pågående sjukfall efter antal dagar dec 2007

Antal med sjukpenning eller rehabiliteringspenning

	Antal personer				Förändr. sedan 2000 i procent	
	30-dagar		180-dagar		180-dagar	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Eskilstuna	967	560	628	337	-11	-18
Flen	170	117	122	80	-29	-26
Gnesta	153	87	94	57	-8	-23
Katrineholm	379	215	279	142	-8	-17
Nyköping	618	330	437	215	-26	-31
Oxelösund	156	77	115	46	-24	-21
Strängnäs	302	173	206	109	-18	-29
Trosa	143	59	96	34	-27	-60
Vingåker	133	63	96	38	7	-16
Länet	3 021	1 681	2 073	1 058	-17	-25
Riket	96 333	55 934	63 002	35 043	-30	-34

Källa: Försäkringskassan, Ohälsobasen kommun

Kvinnor är mer sjukskrivna än män. Ungefär 2 av 3 är kvinnor. Det gäller både minst 30 dagar och minst 180 dagar.

Antalet långa sjukfall har minskat på senare år i alla kommuner utom bland kvinnorna i Vingåker.

Avser sjuk- eller rehabiliteringspenning. Sjukskrivningstidens längd mäts från dag för sjukansökan till arbetsgivare eller försäkringskassa fram till 31 dec.

Förtidspensionärer dec 2007

	Andel (%) 55–59 år		60–64 år		20–64 år		Förändring sedan 2000 20–64 år procent- enheter	
	Kv	M	Kv	M	Kv	M		
Eskilstuna	26	15	34	24	13	8	1	0
Flen	26	15	36	23	16	10	4	0
Gnesta	23	14	32	22	14	8	3	1
Katrineholm	27	14	38	21	16	8	4	2
Nyköping	23	13	33	21	14	8	3	1
Oxelösund	31	14	38	27	19	10	5	1
Strängnäs	21	11	28	17	11	6	2	1
Trosa	19	13	30	18	13	7	2	2
Vingåker	29	18	42	24	17	9	6	2
Länet	25	14	34	22	14	8	2	1
Riket	24	15	33	23	12	8	3	1

Källa: Försäkringskassan

En större andel kvinnor än män är förtidspensionärer. Det gäller för samtliga av länets kommuner. Kvinnornas andel har också ökat mer än männens sedan år 2000.

[Har sjuk- eller rehabiliteringspenning.]

Dödsorsaker 2001–2005

Antal per 100 000 medelfolkmängden 15 år och däröver

	Alkohol		Lungcancer		KOL	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Eskilstuna	13	58	36	55	29	45
Flen	2	27	39	61	40	42
Gnesta	24	49	81	56	15	24
Katrineholm	7	29	33	72	23	34
Nyköping	12	32	38	46	23	50
Oxelösund	16	66	43	74	7	57
Strängnäs	10	45	34	91	31	46
Trosa	9	28	51	67	8	18
Vingåker	9	15	17	67	17	25
Länet	11	43	38	61	25	42
Riket	11	45	35	56	24	38

Källa: Socialstyrelsen

Hänsyn tagen till åldersstrukturen i kommunen
(ålderstandardiserade tal).
KOL = Kronisk obstruktiv lungsjukdom

Män har betydligt högre dödlighet i både alkoholrelaterade sjukdomar, lungcancer och KOL än vad kvinnor har. Dödligheten i lungcancer och KOL är något högre i länet än i riket men variationen mellan kommunerna är stor.

Dödsorsaker 2001–2005

Antal per 100 000 medelfolkmängden 15 år och däröver

	Hjärtinfarkt		Själv mord		Skador o förgiftningar*	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Eskilstuna	183	370	7	26	30	79
Flen	250	424	3	28	14	58
Gnesta	177	360	20	27	34	79
Katrineholm	211	372	5	25	24	80
Nyköping	184	398	10	9	38	59
Oxelösund	251	540	13	21	46	100
Strängnäs	245	470	10	24	33	74
Trosa	188	309	4	4	35	69
Vingåker	146	259	0	14	17	50
Länet	199	389	8	21	30	72
Riket	181	352	9	23	34	75

Källa: Socialstyrelsen

*avser 0 - år

Hänsyn tagen till åldersstrukturen i kommunen
(ålderstandardiserade tal).

Även dödligheten i hjärtinfarkt, skador och förgiftningar samt självmord är högre bland män än bland kvinnor.

Dödligheten i hjärtinfarkt är högre i länet än i riket medan självmord samt dödlighet i skador och förgiftningar är något lägre i länet än i riket.

Variationen mellan kommunerna är stor.

Makt och inflytande

Jämn fördelning av makt och inflytande

Att jämställdhet är en fråga om makt och kön är grundläggande i jämställdhetspolitiken. För att kunna förändra maktordningen mellan könen krävs kunskap och medvetenhet om såväl ojämställdheten som vilka mekanismer som bidrar till att upprätthålla den.

Maktfrågan är relevant inom alla samhällsområden, men tar en särskilt konkret form när det gäller kvinnors och mäns representation inom politiskt och ekonomiskt beslutsfattande. En jämn representation av kvinnor och män på ledande positioner är ingen garanti för att den reella makten fördelas jämnt mellan könen, men det är en viktig förutsättning för att även kvalitativa aspekter av maktutövning skall kunna förändras i jämslälld riktning.

Möjligheten att påverka beslutens innehåll förutsätter deltagande i beslutsfattandet. Utredningen *Kön, makt och statistik*² vars syfte var att kartlägga kvinnors och mäns tillgång till ledande positioner på olika samhällsområden visar att skillnaden mellan kvinnors och mäns tillgång till makt i det svenska samhället kan på en övergripande nationell nivå beskrivas som subtil men systematisk.

Grovt sett urskiljer utredningen tre typer av könsfördelning på makt-positioner i det svenska samhället:

- en någorlunda jämn fördelning karaktäriserar väl synliga positioner som påverkas av politiska åtgärder. Avvikelser här har främst ideologiska skäl;
- två tredjedelar män och en tredjedel kvinnor finns där man strävar efter jämn representation men inte är särskilt utsatt för offentlig granskning,
- en massiv mansdominans med ytterligt få kvinnliga inslag finns dels generellt på lokal och regional nivå, dels i prestigefyllda organisationer (akademier, företag) där rekrytering sker genom mer eller mindre kollegiala inval och omsättningen på ledamöter är låg. Även dagspressen har denna könsfördelning.

² *Kön, makt och statistik (SOU 2007:108)*

Makt och inflytande

Kommunstyrelsen 2007

Antal ledamöter samt könsfördelning (%)

	Ordinarie ledamöter				Ersättare		
	Antal	Varav	Könsfördelning		Antal	Könsfördelning	
	Totalt	ordf.	(%)		Totalt	(%)	
			Kvinnor	Män		Kvinnor	Män
Eskilstuna	15	M	60	40	7	43	57
Flen	11	M	27	73	11	36	64
Gnesta	13	M	23	77	7	57	43
Katrineholm	15	M	53	47	15	60	40
Nyköping	11	M	36	64	11	55	45
Oxelösund	9	Kv	44	56	9	56	44
Strängnäs	9	Kv	56	44	16	50	50
Trosa	11	M	45	55	11	55	45
Vingåker	11	M	27	73	11	27	73

Källa: SCB, Undersökning av förtroendevalda i kommuner och landsting

I fem kommuner i länet ligger könsfördelningen bland de ordinarie ledamöterna i kommunstyrelsen inom ramen 40–60 procent. Alla kommuner utom Flen och Vingåker har en jämn könsfördelning bland ersättarna.

Makt och inflytande

Kommunfullmäktigledamöter

Efter valen 2002 och 2006

	2002			2006		
	Antal	Könsfördeln. (%)		Antal	Könsfördeln. (%)	
		Kvinnor	Män		Kvinnor	Män
Eskilstuna	79	48	52	79	49	51
Flen	45	51	49	45	47	53
Gnesta	31	39	61	31	42	58
Katrineholm	51	39	61	51	51	49
Nyköping	61	56	44	61	51	49
Oxelösund	31	48	52	31	48	52
Strängnäs	49	45	55	49	45	55
Trosa	35	43	57	35	40	60
Vingåker	35	43	57	35	37	63
Länet	417	47	53	417	47	53

Källa: SCB, Valstatistik

I Gnesta och Katrineholm har könsfördelningen blivit mer jämn sedan förra valet och ligger nu inom ramen 40–60 procent.

I Vingåker däremot, ligger andelen efter senaste valet inte inom ramen 40–60 procent.

Makt och inflytande

Landstingsfullmäktige efter valen 2002 och 2006

Könsfördelning (%)

	2002		2006	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Moderata samlingspartiet	50	50	53	47
Centerpartiet	25	75	20	80
Folkpartiet liberalerna	38	63	40	60
Kristdemokraterna	80	20	25	75
Miljöpartiet	33	67	100	0
Socialdemokraterna	53	47	55	45
Vänsterpartiet	80	20	25	75
Totalt	52	48	49	51

Källa: SCB, Valstatistik

Ledamöter i landstingsstyrelsen

Antal och könsfördelning (%)

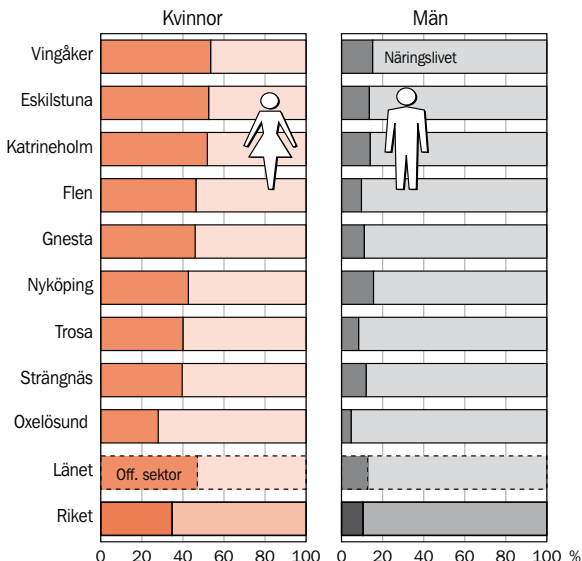
	Antal		Könsfördelning (%)	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Styrelsen	9	6	60	40

Källa: SCB, Undersökning av förtroendevalda i kommuner och landsting

I landstingsfullmäktige är könsfördelningen bland ledamöterna inom ramen 40–60 procent i tre partier – moderata samlingspartiet, folkpartiet liberalerna och socialdemokraterna.

Makt och inflytande

Chefer efter sektor 2006

Källa: SCB, Yrkesregistret

Bland kvinnor i länet som är chefer finns 47 procent inom offentlig sektor och 53 procent inom näringslivet. Bland män är motsvarande andelar 13 respektive 87 procent. Jämfört med riket har länet en högre andel chefer inom offentlig sektor – det gäller särskilt för kvinnor men också för män.

Makt och inflytande

Chefer efter sektor och nivå 2006

Antal i länet (dagbefolkning, dvs. arbetar men behöver ej bo i länet)

	Offentlig sektor		Näringslivet	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Högre ämbetsmän och politiker	7	15	0	0
Chefstjänstemän i intresseorganisationer	0	2	5	20
Verkställande direktörer, verkschefer m.fl.	2	7	38	394
Drift- och verksamhetschefer	318	278	188	806
Chefer för särskilda funktioner	101	79	248	839
Chefer för mindre företag och enheter	321	100	364	1 231
Chefer totalt	749	481	843	3 290

Källa: SCB, Yrkesregistret

I den offentliga sektorn är könsfördelningen bland chefer drygt 60 procent kvinnor och knappt 40 procent män. Kvinnor är oftast chefer för mindre företag och enheter medan män oftast är drifts- och verksamhetschefer.

I näringslivet är kvinnor i minoritet bland alla typer av chefer. Högst andel kvinnor finns även här i gruppen chefer för särskilda funktioner samt chefer för mindre företag och enheter. Lägst är andelen bland verkställande direktörer. Både bland kvinnor och bland män är det vanligast att vara chef för mindre företag och enheter.

Ekonomisk jämställdhet

Inom området ekonomi och jämställdhet finns en rad begrepp som kan definieras på flera sätt och innebära att olika aspekter studeras. Begreppet ekonomisk jämställdhet handlar om hur inkomsterna fördelas mellan kvinnor och män.

Regeringen redovisar varje år i en bilaga till budgetpropositionen en uppföljning gällande fördelningen av ekonomiska resurser mellan kvinnor och män. I bilagan fastslås att den ojämlika fördelningen av resurser mellan kvinnor och män har sin källa i att kvinnor har lägre arbetsinkomster än män. Nivån på många typer av transfereringsinkomster, t.ex. sjukersättningar och pensioner, är beroende av arbetsinkomsten. En följd av de ojämställda arbetsinkomsterna är därför att kvinnor även får lägre transfereringsinkomster än män.

En orsak till att kvinnor i genomsnitt har lägre arbetsinkomster än män är att de förvärvsarbetar i mindre grad. När man räknar om alla arbetsinkomster till heltid, var den genomsnittliga månadslönen för kvinnor 84 procent av männens 2007. Men kvinnors lägre löner beror också på att kvinnor arbetar med andra saker än män. Om man även tar hänsyn till att kvinnor och män arbetar i olika yrken och sektorer var kvinnors genomsnittliga lön 93 procent av männens 2007³.

Kvinnor har också i genomsnitt lägre lön och en mer sammanpressad lönestruktur än män. Kvinnors löner har dock ökat snabbare än mäns i alla löneskikt.

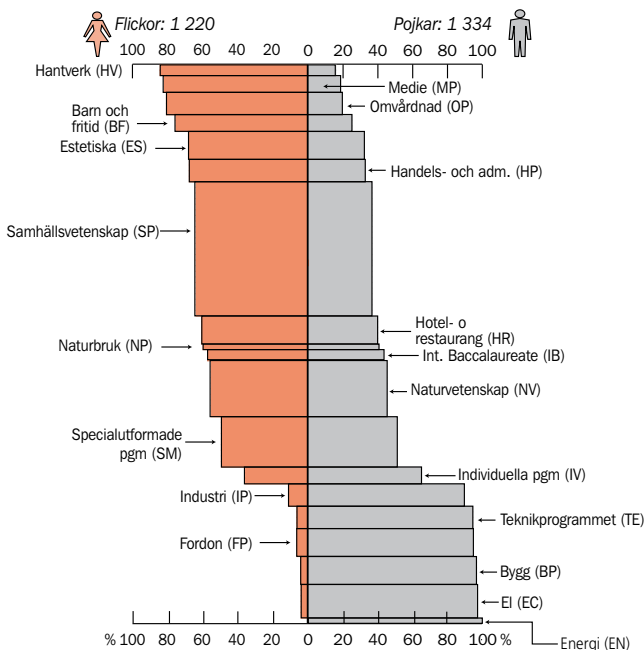
Antalet personer med tillfällig anställning har stadigt ökat sedan 1990-talets början, vilket gäller för både kvinnor och män. Det är emellertid avsevärt fler kvinnor än män som har tidsbegränsade anställningar.

Grunden till framtida yrkesval läggs inom utbildningssystemet. Från gymnasiet och uppåt är utbildningsvalen starkt könsbundna. Det finns inga tecken på att detta mönster är på väg att brytas³.

³ Budgetpropositionen för 2009, Bilaga 5

Avgångna från gymnasieskolan

Länet. Läsåret 2006/2007

Källa: SCB, Skolstatistik

Gymnasieskolan är fortfarande starkt könsuppdelad.

Utbildning

Behörighet till vidare studier läsåret 2006/2007

Andel (%) av alla i respektive kull

	Till gymnasiet		Till universitet och högskola	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Eskilstuna	89	86	85	79
Flen	85	78	89	85
Gnesta *	85	90	.	.
Katrineholm	89	77	91	93
Nyköping	89	83	92	86
Oxelösund	86	88	100	90
Strängnäs	92	94	93	89
Trosa *	94	87	.	.
Vingåker *	95	93	.	.
Länet	89	85	89	84
Riket	90	88	91	86

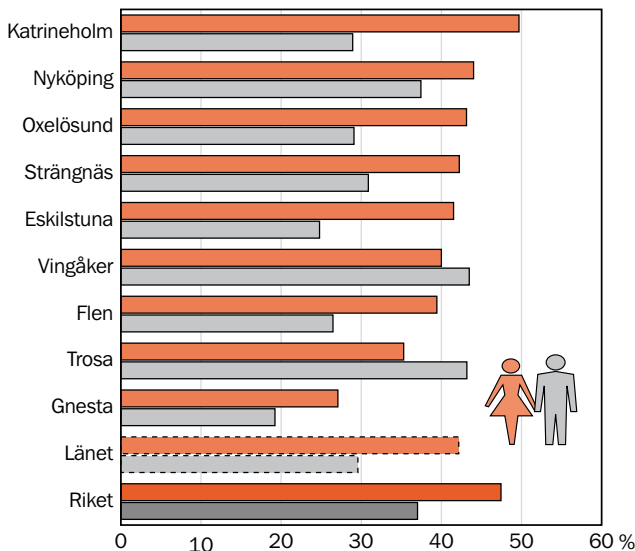
Källa: SCB, Skolstatistik

*inget gymnasium fanns i kommunen

I länet var en högre andel kvinnor än män behöriga till vidare studier. Det gäller såväl till gymnasiet som högskolan. Andelen behöriga till vidare studier var högre för riket, både gällande till gymnasiet och högskolan.

Övergång gymnasieskola – högskola

Andel (%) som slutade gymnasieskolan 2003/2004 och som påbörjat högskolestudier senast 2006/2007

Källa: SCB, Högskoleregistret, Regionala paket

En något lägre andel av ungdomarna i länet jämfört med riket går vidare till högskolestudier inom 3 år efter avslutade gymnasiestudier. Flickorna fortsätter i större utstäckning än pojkarna, utom i Vingåker och i Trosa. Störst skillnad mellan könen är det i Katrineholm.

Utbildning

Högskolenybörjare i åldern 18–34 år*

Läsåret 2006/2007

	Antal		Könsfördeln. (%)		Andel (0/00) av alla i resp. ålder	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Eskilstuna	314	189	62	38	33	19
Flen	56	22	72	28	49	18
Gnesta	24	11	69	31	31	13
Katrineholm	117	89	57	43	42	29
Nyköping	149	95	61	39	33	20
Oxelösund	23	20	53	47	28	21
Strängnäs	100	67	60	40	38	24
Trosa	19	14	58	42	23	16
Vingåker	19	15	56	44	27	21
Länet	821	522	61	39	35	21
Riket	31 446	22 511	58	42	33	23

Källa: SCB, Högskolestatistik

*ålder 2006-12-31

Fler kvinnor än män i åldern 18–34 år börjar i högskolan. Det gällde alla kommuner i länet. Bland de nyrekryterade var könsfördelningen mest sned i Flen med 72 procent kvinnor och 28 procent män. Oxelösunds motsvarande värden var 53 procent kvinnor och 47 procent män.

Högskolenybörjare i åldern 35–64 år*

Läsåret 2006/2007

	Antal		Könsfördeln. (%)		Andel (0/00) av alla i resp. ålder	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Eskilstuna	53	26	67	33	3	1
Flen	8	4	67	33	2	1
Gnesta	11	2	85	15	5	1
Katrineholm	18	11	62	38	3	2
Nyköping	24	15	62	38	2	1
Oxelösund	3	2	60	40	1	1
Strängnäs	20	9	69	31	3	1
Trosa	6	2	75	25	2	1
Vingåker	5	2	71	29	3	1
Länet	148	73	67	33	3	1
Riket	5 626	2 205	72	28	3	1

Källa: SCB, Högskolestatistik

*ålder 2006-12-31

Bland högskolenybörjare i åldern 35–64 år är den kvinnliga dominansen ännu tydligare jämfört med yngre åldrar. I flera av kommunerna är skillnaderna stora.

Utbildning

Befolkningens utbildningsnivå 2007

24–44 år. Procentuell fördelning

	Förgymnasial utb		Gymnasial utb		Eftergymnasial utb		Uppgift saknas	
	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M
Eskilstuna	11	13	47	56	41	30	2	2
Flen	12	17	57	62	28	18	2	2
Gnesta	11	16	55	60	33	22	1	2
Katrineholm	12	14	52	63	34	21	2	2
Nyköping	9	11	51	60	39	28	1	1
Oxelösund	11	11	58	70	30	17	1	1
Strängnäs	9	15	48	56	42	28	1	2
Trosa	11	14	54	60	34	25	1	1
Vingåker	11	19	63	64	25	15	1	2
Länet	11	13	50	59	38	26	1	2
Riket	9	12	44	50	46	36	2	2

Källa: SCB, Utbildningsregistret

Andelen med eftergymnasial utbildning är högre bland kvinnor än bland män. Störst skillnad mellan könen är det i Strängnäs medan skillnaden är minst i Trosa.

Länets utbildningsnivå är lägre än rikets både bland kvinnor och bland män.

Befolkningens utbildningsnivå 2007

45–64 år. Procentuell fördelning

	Förgymnasial utb		Gymnasial utb		Eftergymnasial utb		Uppgift saknas	
	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M
Eskilstuna	24	25	46	49	28	25	1	1
Flen	23	29	52	51	24	19	1	1
Gnesta	20	25	50	52	29	22	0	1
Katrineholm	22	27	49	51	28	21	1	1
Nyköping	18	23	49	50	32	27	0	1
Oxelösund	24	24	52	57	24	19	0	1
Strängnäs	18	25	48	45	34	30	0	0
Trosa	19	25	51	49	30	26	0	1
Vingåker	27	36	50	48	23	16	0	0
Länet	22	26	49	50	29	24	1	1
Riket	18	24	47	46	34	29	1	1

Källa: SCB, Utbildningsregistret

Även i åldern 45–64 år är andelen med eftergymnasial utbildning högre bland kvinnor än bland män. Nivån ligger dock generellt lägre än bland 25–44-åringar och även generellt lägre än motsvarande ålder i riket.

Strängnäs har den högsta andelen med eftergymnasial utbildning medan Vingåker har den lägsta.

Förvärvsarbete

Förvärvsarbetande 2007

Andel (%) i respektive åldersgrupp

	20–34		35–54		55–64		20–64	
	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M
Eskilstuna	68	73	80	83	66	73	73	78
Flen	67	72	80	83	65	74	73	78
Gnesta	78	81	85	91	71	76	80	84
Katrineholm	66	74	80	85	65	73	72	79
Nyköping	74	80	84	89	68	78	77	83
Oxelösund	77	80	81	90	62	75	74	83
Strängnäs	72	81	86	90	69	76	78	84
Trosa	82	84	88	94	69	77	81	86
Vingåker	68	76	82	89	63	74	73	82
Länet	70	76	82	87	67	75	75	81
Riket	70	75	83	86	70	74	76	80

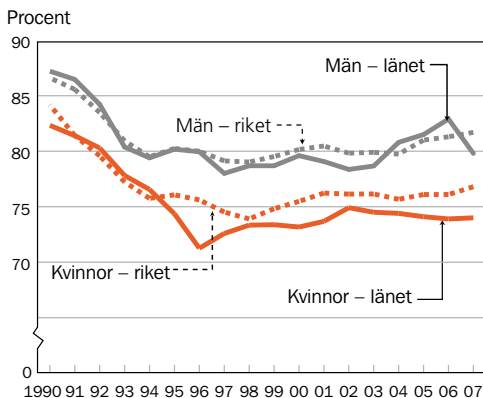
Källa: SCB, Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS)

Andelen förvärvsarbetande är lägre bland kvinnor än bland män. I Oxelösund och Vingåker är skillnaden störst. Bland de yngre är skillnaden störst i Katrineholm, Strängnäs och Vingåker och bland de äldre i Oxelösund och Vingåker.

Förvärvsarbete

Relativa arbetskraftstal 1990–2007

Avser 16–64 år

Relativa arbetskraftstalet = andel (%) av befolkningen som finns i arbetskraften
Arbetskraften = antal sysselsatta + antal arbetslösa

Källa: SCB, Arbetskraftsundersökningarna (AKU)

År 1990 fanns 84 procent av kvinnorna i länet i arbetskraften. Motsvarande andel för män var 87 procent. År 2007 hade andelarna sjunkit till 74 respektive 80 procent. I riket finns nu 77 procent av kvinnorna och 82 procent av männen i arbetskraften.

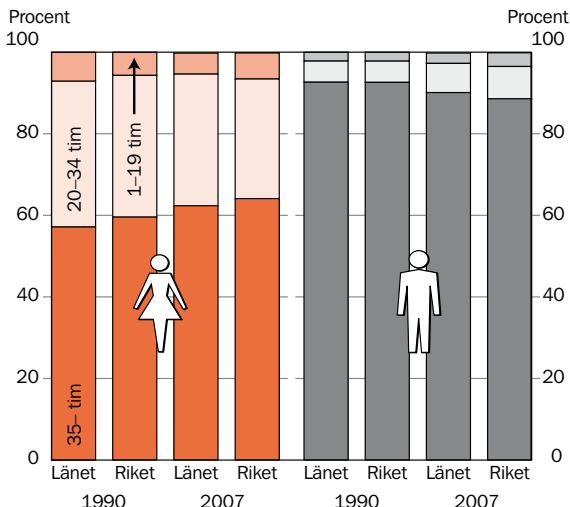
Siffrorna för 2005 är inte helt jämförbara med föregående år p.g.a. omläggning och EU anpassning av statistiken. Bl.a. ingår nu personer som bor i Sverige men arbetar i annat land.

Förvärvsarbete

Sysselsatta efter vanligen arbetad tid

1990 och 2007

Procentuell fördelning. Avser 16–64 år

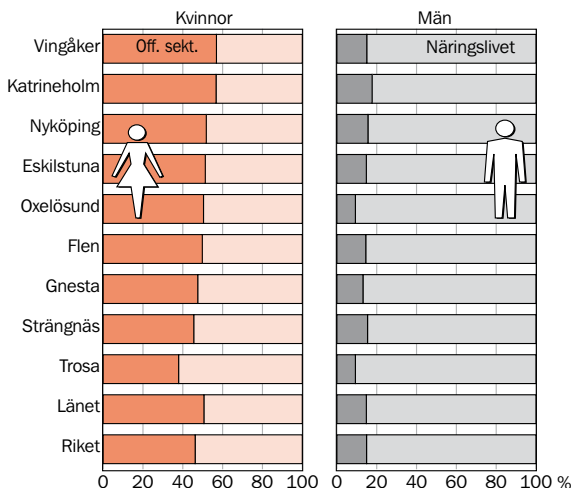
Källa: SCB, Arbetskraftsundersökningarna (AKU)

År 1990 arbetade 57 av kvinnorna i länet heltid. År 2007 hade andelen ökat till 62 procent. I riket har andelen ökat från 60 till 64 procent.

Bland män i länet sjönk andelarna från 93 till 90 procent under perioden. I hela riket sjönk de från 93 till 89 procent.

Förvärvsarbete

Förvärvsarbete efter sektor 2007

Källa: SCB, Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS)

Kvinnor arbetar till lika stor del inom offentlig sektor som i näringslivet medan män till största delen arbetar i näringslivet. Jämfört med riket arbetar en högre andel av länets kvinnor i den offentliga sektorn. Högsta andelen finns i Vingåker och Katrineholm. Högsta andelen kvinnor i näringslivet finns i Trosa och Strängnäs.

Bland männen arbetar högst andel inom offentlig sektor i Katrineholm och högsta andel i näringslivet i Oxelösund och Trosa.

Förvärvsarbete

Utlandsfödda förvärvsarbetande 2007

Andel (%) i respektive födelsegrupp

	Norden		EU 27 utom Norden		Utanför EU 27 och Norden	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Eskilstuna	64	65	60	70	43	54
Flen	61	61	59	72	39	47
Gnesta	68	72	69	76	63	66
Katrineholm	62	69	56	61	41	50
Nyköping	68	77	57	67	49	60
Oxelösund	64	75	63	66	60	72
Strängnäs	74	77	56	68	52	64
Trosa	74	85	70	79	64	74
Vingåker	61	68	43	69	35	36
Länet	65	69	59	69	46	55
Riket	67	64	59	65	49	58

Källa: SCB, Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS)

Högst andel förvärvsarbetande finns bland dem som är födda i ett annat land i Norden. Lägst andel förvärvsarbetande har gruppen födda utanför EU och Norden. I länet förvärvsarbetar männen i högre utsträckning jämfört med kvinnorna i de olika grupperna.

Trosa har genomgående de högsta andelarna medan Vingåker, Flen och Katrineholm har de lägsta.

Förvärvsarbete

Utlandsfödda förvärvsarbetande 2007

Andel (%) i respektive åldersgrupp

	20–34		35–54		55–64		20–64	
	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M
Eskilstuna	41	50	61	66	47	54	52	59
Flen	31	41	59	62	49	56	50	56
Gnesta	59	63	73	80	58	55	66	71
Katrineholm	39	43	56	64	41	49	48	55
Nyköping	41	54	64	73	54	62	55	65
Oxelösund	50	61	71	81	56	66	62	72
Strängnäs	45	62	72	75	55	64	61	69
Trosa	65	79	82	87	53	69	70	80
Vingåker	33	44	53	57	44	55	46	53
Länet	42	52	63	69	49	57	54	61
Riket	45	54	63	67	51	55	55	60

Källa: SCB, Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS)

Andelen utlandsfödda som förvärvsarbetar i länet varierar stort mellan kommunerna och mellan åldersgrupperna.

Högsta andelarna finns i Trosa, utom när det gäller äldre kvinnor. Där visar Gnesta de högsta andelarna.

Lägst andel förvärvsarbetande har Flen bland de yngre, Vingåker i åldern 35–54 år och Katrineholm bland de äldre.

Förvärvsarbete

De 20 vanligaste yrkena för kvinnor i länet

2006

	Antal	Andel (%) av alla yrken*
Vård- och omsorgspersonal	13 660	25
Försäljare, detaljhandel; demonstratörer m.fl.	3 050	6
Övrig kontorspersonal	2 022	4
Förskollärare och fritidspedagoger	2 013	4
Grundskollärare	2 011	4
Sjuksköterskor	1 792	3
Städare m.fl.	1 563	3
Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	1 407	3
Köks- och restaurangbiträden	1 280	2
Bokförings- och redovisningsassistenter	1 222	2
Redovisningsekonomer, administrativa assistenter m.fl.	1 142	2
Kontorssekreterare och dataregistrerare	1 002	2
Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	920	2
Storhushålls- och restaurangpersonal	896	2
Gymnasielärare m.fl.	891	2
Administratörer i offentlig förvaltning	858	2
Kundinformatörer	836	2
Montörer	810	1
Sjukgymnaster, tandhygienister m.fl.	743	1
Chefer för mindre företag och enheter	736	1
Totalt 20 yrken	38 854	72
Totalt alla yrken	54 131	100

Källa: SCB, Yrkesregistret

*av alla yrkesverksamma anställda 16-64
år med bostad i länet

Förvärvsarbete

De 20 vanligaste yrkena för män i länet

2006

	Antal	Andel (%) av alla yrken*
Ingenjörer och tekniker	3 338	6
Byggnads- och anläggningsarbetare	3 069	5
Byggnadshantverkare	2 847	5
Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	2 519	4
Fordonsförare	2 382	4
Vård- och omsorgspersonal	2 038	4
Maskinoperatörer, metall- och mineralbehandling	1 973	3
Processoperatörer vid stål- o metallverk	1 932	3
Försäljare, detaljhandel; demonstratörer m.fl.	1 797	3
Lager- och transportassistenter	1 687	3
Chefer för mindre företag och enheter	1 486	3
Maskin- och motorreparatörer	1 472	3
Montörer	1 257	2
Drift- och verksamhetschefer	1 191	2
Gjutare, svetsare, plåtslagare m.fl.	1 181	2
Chefer för särskilda funktioner	1 169	2
Dataspecialister	1 168	2
Civilingenjörer, arkitekter m.fl.	1 134	2
Övriga maskinoperatörer och montörer	916	2
Maskinförare	890	2
Totalt 20 yrken	35 446	61
Totalt alla yrken	57 767	100

Källa: SCB, Yrkesregistret

*av alla yrkesverksamma anställda 16–64 år
med bostad i länet

Förvärvsarbete

De fem största yrkena i länet bland kvinnor 2006

Andel (%) av alla yrkesverksamma anställda 16–64 år. Avser nattbefolkning (bor i kommunen men kan arbeta även i en annan kommun).

	Vård- o omsorgs- personal	Försäljare, detalj. demon- stratörer m.fl.	Övrig kontors- personal	Förskol- lärare o fritids- peda- goger	Grund- skol- lärare
Eskilstuna	24	6	4	4	4
Flen	28	5	3	3	4
Gnesta	30	6	3	3	4
Katrineholm	28	6	3	4	4
Nyköping	25	5	4	4	3
Oxelösund	28	5	4	4	4
Strängnäs	23	5	4	4	4
Trosa	21	6	3	4	3
Vingåker	35	8	3	3	4
Länet	25	6	4	4	4
Riket	22	6	4	4	3

Källa: SCB, Yrkesregistret

Vårdyrken dominerar kraftigt bland kvinnorna. Länet har en större andel inom dessa yrken än riket. Variationen mellan kommunerna är stor.

Förvärvsarbete

De fem största yrkena i länet bland män 2006

Andel (%) av alla yrkesverksamma anställda 16-64 år. Avser nattbefolkning (bor i kommunen men kan arbeta även i en annan kommun).

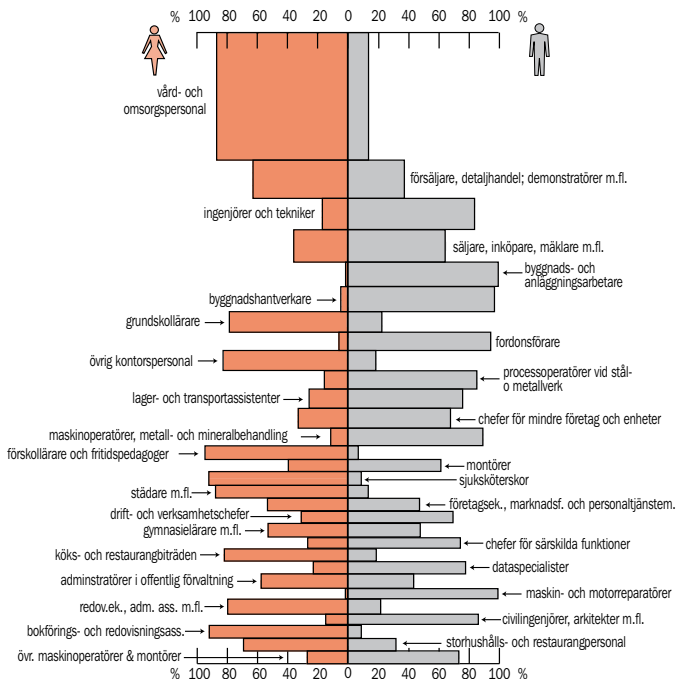
	Ingenjörer o tekniker	Byggnads- o anlägg- ningsarb.	Byggnads- hantv.	Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	Fordons- förare
Eskilstuna	6	4	4	4	4
Flen	5	7	5	3	5
Gnesta	5	8	6	5	4
Katrineholm	6	6	5	4	4
Nyköping	6	5	5	5	4
Oxelösund	7	2	5	2	2
Strängnäs	6	7	5	5	4
Trosa	8	6	6	6	5
Vingåker	4	8	6	3	5
Länet	6	5	5	4	4
Riket	5	5	4	4	4

Källa: SCB, Yrkesregistret

Männen har inget yrke som är lika dominerade som kvinnorna. Störst andel arbetar som ingenjörer och tekniker men i Flen, Gnesta, Strängnäs och Vingåker är byggnads- och anläggningsarbetare vanligast.

Förvärvsarbete

De 30 största yrkena i länet 2006

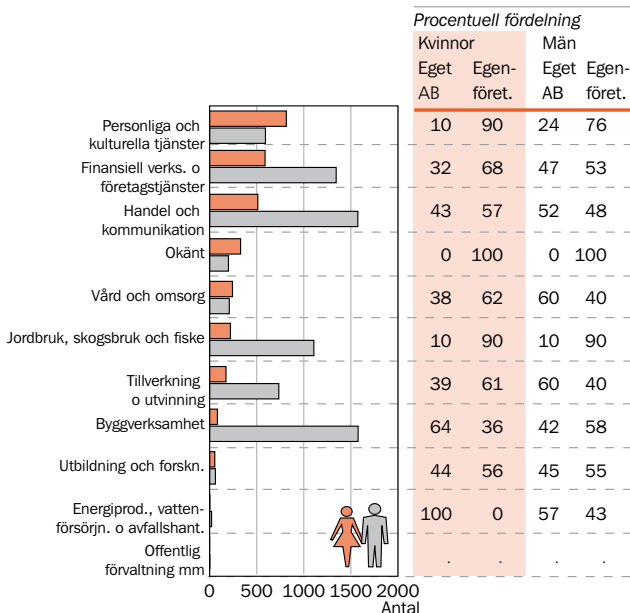

Källa: SCB, Yrkesregistret

Avser yrkesverksamma anställda
16-64 år med bostad i länet

Förvärvsarbete

Egna företagare i länet efter näringsgren 2007

Källa: SCB, Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS)

Bland kvinnor har de flesta ett eget företag inom området personliga och kulturella tjänster. Bland män är det vanligast med eget företag inom byggverksamhet eller handel och kommunikation.

Förvärvsarbete

Egna företagare 2007

Antal i åldern 16 år och däröver. Avser dagbefolkningen (arbetar i kommunen men kan bo i annan kommun).

	Kvinnor		Män	
	Företagare i eget AB	Egen företagare	Företagare i eget AB	Egen företagare
Eskilstuna	215	659	999	1 290
Flen	35	204	187	394
Gnesta	22	154	122	247
Katrineholm	97	282	336	534
Nyköping	149	382	594	826
Oxelösund	13	48	63	86
Strängnäs	126	341	388	653
Trosa	50	128	179	216
Vingåker	36	81	104	205
Länet	743	2 279	2 972	4 451
Riket	28 571	82 492	116 019	162 703

Källa: Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS)

Bland kvinnor i länet som är egna företagare har 25 procent eget aktiebolag. I riket ligger nivån på 26 procent. För män är motsvarande andelar 40 respektive 42 procent.

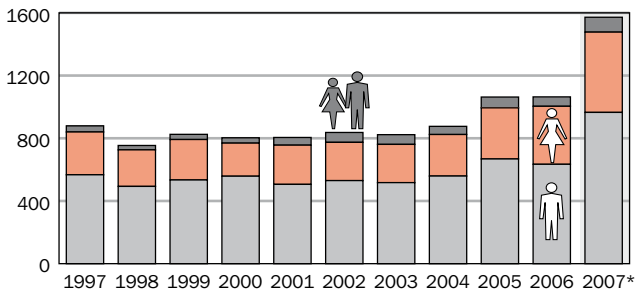
I Vingåker har 31 procent av de kvinnliga företagarna ett eget aktiebolag jämfört med 13 procent i Gnesta. Bland män varierar andelarna från 45 procent i Trosa till 32 procent i Flen.

Förvärvsarbete

Nystartade företag efter form av ledning

1997–2007*

Antal i länet

Källa: SCB, Nyetableringsstatistik

*Uppgifterna för 2007 är preliminära.
Metod- och definitionsändring gör att siffrorna ej jämförbara med föregående år.

Antal nyföretagare 2007

	Länet			Riket		
	Kvinnor	Män	Gemensam	Kvinnor	Män	Gemensam
Antal	512	965	95	18 224	36 589	3 715
Procentuell fördelning	33	61	6	31	63	6
Andel (%) i befolkningen*	6,3	11,4	0,6	6,3	12,2	0,6

Källa: ITPS

*16–64 år

Bland kvinnor i länet är det lika stor andel som leder ett nystartat företag jämfört med hur det är i riket. Bland män är andelen något lägre i länet än i riket.

Förvärvsarbete

Pendling till arbetet 2007

Antal 16–64 år som pendlar över kommun- /länsgåränsen

	Inpendlare		Utpendlare		Netto	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Eskilstuna	2 661	3 483	2 214	4 231	447	-748
Flen	558	939	968	1 427	-410	-488
Gnesta	381	369	1 073	1 669	-692	-1 300
Katrineholm	1 302	1 828	1 197	2 158	105	-330
Nyköping	2 022	2 331	1 989	3 917	33	-1 586
Oxelösund	565	1 464	877	862	-312	602
Strängnäs	755	1 250	2 687	3 735	-1 932	-2 485
Trosa	444	578	1 215	1 649	-771	-1 071
Vingåker	379	515	634	985	-255	-470
Länet	3 810	5 754	7 597	13 630	-3 787	-7 876

Källa: SCB, Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS)

Män pendlar mer än kvinnor. Störst inpendling har Eskilstuna för både kvinnor och män. Utpendling sker främst från Eskilstuna och Strängnäs.

Eskilstuna, Katrineholm och Nyköping har ett positivt pendlingsnetto, dvs. större inpendling än utpendling bland kvinnorna. Oxelösund visar motsvarande för män.

Förvärvsarbete

Tillfälligt anställda 2007

Antal i åldern 16–64 år.

	Länet		Riket	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Vikariat	3 600	1 300	118 900	48 200
Provanställning, lärling, praktikant	900	1 100	32 900	54 400
Feriearbete, säsongarbete	700	700	28 500	35 000
Objekts-/ projektanställning	800	900	36 300	45 100
Kallas vid behov	2 100	1 500	74 400	45 600
Övriga	3 200	1 900	100 600	65 600
Totalt	11 200	7 500	391 500	293 800

Källa: SCB, Arbetskraftsundersökningarna (AKU)

Bland de tillfälligt anställda som är kvinnor är vikariat vanligast. Så är det både i länet och i riket.

Bland tillfälligt anställda män i länet är det vanligast att kallas vid behov. I riket är provanställning m.m. vanligast.

Förvärvsarbete

Deltidsarbetslösa och timanställda 2007

Antal i åldern 16-64 år. Årsmedeltal

	Deltidsarbetslösa		Timanställda	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Eskilstuna	604	221	697	373
Flen	79	12	135	60
Gnesta	26	5	42	11
Katrineholm	227	52	295	147
Nyköping	294	74	384	165
Oxelösund	68	12	111	47
Strängnäs	120	23	207	75
Trosa	22	11	45	11
Vingåker	62	10	85	28
Länet	1 502	419	2 000	917
Riket	43 786	12 818	55 168	27 242

Källa: AMS

Betydligt fler kvinnor än män är både deltidsarbetslösa och timanställda. Så är fallet i alla kommunerna. I hela länet är könsfördelningen bland de deltidsarbetslösa 78 procent kvinnor och 22 procent män. Bland de timanställda är motsvarande fördelning 69 procent kvinnor och 31 procent män.

Förvärvsarbete

Arbetssökande 2007

Andel (%) i åldern 20–64 år. Årsmedeltal

	Öppet arbetslösa		I arbetsmarknadspolitiska program	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Eskilstuna	4,1	4,8	2,0	2,0
Flen	3,7	3,7	2,6	2,6
Gnesta	1,7	1,8	1,2	1,0
Katrineholm	3,9	4,6	2,8	2,4
Nyköping	2,5	2,7	1,6	1,3
Oxelösund	1,9	2,4	1,6	1,1
Strängnäs	2,9	3,0	1,4	1,3
Trosa	1,5	1,4	0,7	0,4
Vingåker	3,3	2,8	2,5	1,3
Länet	3,3	3,7	1,3	1,3
Riket	2,8	3,1	1,5	1,4

Källa: AMS

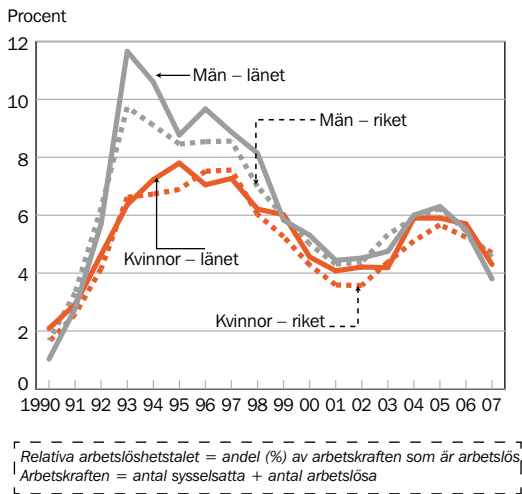
Andelen öppet arbetslösa är högre i länet jämfört med riket. Däremot är andelen i arbetsmarknadspolitiska program något lägre i länet jämfört med riket.

Män är oftare öppet arbetslösa medan kvinnor oftare återfinns i arbetsmarknadspolitiska program.

Förvärvsarbete

Relativa arbetslöshetstal 1990–2007

Avser 16–64 år

Källa: SCB, Arbetskraftsundersökningarna (AKU)

Arbetslösheten steg kraftigt efter 1990. I länet nådde den sin topp år 1993 för män med knappt 12 procent, och år 1995 för kvinnor med knappt 8 procent. År 2007 är arbetslösheten 4,3 procent för kvinnor och 3,8 procent för män. Motsvarande andelar i riket är nu 4,7 procent för kvinnor och 4,6 procent för män.

Sammanräknad förvärvsinkomst 2006

Avser 20–64 år och boende i riket 31 dec. Antal kronor i 1000-tal

	Medelinkomst		Medianinkomst	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Eskilstuna	193	252	201	249
Flen	192	253	195	251
Gnesta	206	271	206	260
Katrineholm	192	253	193	251
Nyköping	206	279	205	269
Oxelösund	209	280	206	290
Strängnäs	215	298	211	272
Trosa	225	316	218	286
Vingåker	190	247	194	254
Länet	200	267	203	259
Riket	206	277	205	261

Källa: SCB, Inkomst- och taxeringsregistret (I o T)

Både kvinnor och män har lägre inkomst i länet jämfört med riket. I Trosa har bor personer med högst medelinkomst. I Trosa och Oxelösund bor personer med högst medianinkomst.

Sammanräknad inkomst består av inkomst av tjänst och av näringsverksamhet. Medelinkomst är inkomstsumman dividerad med antal inkomsttagare. Medianinkomsten är det mittersta värdet när alla inkomsttagares inkomster sorteras i storleksordning. O-inkomsttagare ingår.

Inkomst

Disponibel medelinkomst för familjer 2006

Antal kronor i 1000-tal

	Giftn/sambo		Ensamstående kvinnor		Ensamstående män	
	utan barn	med barn*	utan barn	med barn*	utan barn	med barn*
Eskilstuna	327	430	141	224	167	247
Flen	357	475	148	234	179	263
Gnesta	318	405	141	210	164	265
Katrineholm	341	439	142	227	171	243
Nyköping	354	445	156	243	184	281
Oxelösund	369	460	152	235	188	286
Strängnäs	347	424	143	225	166	258
Trosa	420	489	162	242	197	299
Vingåker	341	441	142	232	186	290
Länet	362	447	148	230	177	271
Riket	372	470	153	240	181	296

Källa: SCB, Inkomst- och taxeringsregistret (I o T)

*under 18 år

I alla kommuner har ensamstående kvinnor, med eller utan barn, en lägre disponibel medelinkomst jämfört med män som har samma familjesituation.

Inkomstnivån ligger lägre i länet jämfört med riket.

Inkl. 0-inkomsttagare.

Disponibel inkomst är vad som återstår (för konsumtion och sparande) sedan man från bruttolinkomsten dragit ifrån slutlig skatt och lagt till skattefria bidrag som t.ex. barnbidrag och bostadsbidrag. Bland de ensamstående kan sambo utan gemensamma barn ingå.

Pensionssparande i åldern 20–64 år 2006

Medelvärde i Tkr

	Andel (%) inkomsttagare med pensionssparande		Medelvärde, tkr	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Eskilstuna	40	33	5	6
Flen	43	35	5	6
Gnesta	41	33	5	6
Katrineholm	47	39	5	5
Nyköping	45	38	5	6
Oxelösund	52	45	5	5
Strängnäs	41	33	6	7
Trosa	46	38	6	6
Vingåker	53	44	4	5
Länet	43	36	5	6
Riket	42	34	6	7

Källa: SCB, Totalräknade inkomst- och taxeringsstatistiken (IoT)

En högre andel kvinnor än män har ett privat pensions-sparande men männen sparar högre belopp.

Medelvärdet är beräknat för dem som har pensionssparande. Personer som saknar sammanräknad förvärsinkomst ingår ej.

Inkomst

Hushåll med ekonomiskt bistånd 2007

Procentuell fördelning av biståndshushåll

	Giftn par/ samboende		Ensamstående				Totalt
	utan barn	med barn	kvinnor utan barn	kvinnor med barn	män utan barn	män med barn	
Eskilstuna	10	7	30	9	41	2	100
Flen	5	12	23	15	42	2	100
Gnesta	2	7	29	19	39	5	100
Katrineholm	6	12	25	16	39	3	100
Nyköping	5	14	25	17	37	2	100
Oxelösund	5	8	23	19	44	1	100
Strängnäs	4	10	25	19	38	3	100
Trosa	2	8	30	20	38	2	100
Vingåker	3	12	24	14	44	0	100
Länet	7	9	27	13	40	2	100
Riket	6	12	24	15	40	3	100

Källa: Socialstyrelsen

Bland dem som erhåller ekonomiskt bistånd i länet är ensamstående män utan barn den vanligaste kategorin. Andelen ligger på samma nivå som för riket, 40 procent. Den näst största kategorin är ensamstående kvinnor utan barn på 27 procent, jämfört med 24 procent i riket.

Jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet

En viktig förutsättning för att uppnå ekonomisk jämställdhet, är att skapa jämställda villkor på arbetsmarknaden. Att kvinnor och män skall ha samma förutsättningar och möjligheter till betalt arbete påverkas också av fördelningen av det obetalda arbetet mellan kvinnor och män.

I hushållen sker olika former av obetalt arbete. Det rör sig om hushållsarbete som att städa, tvätta, diska och laga mat. En annan arbetsuppgift är inköp och underhållsarbete. Obetalt arbete kan utföras både i det egna hushållet och i andra anhörigas hushåll. I det obetalda arbetet ingår omsorgen om barn, en partner eller gamla föräldrar.

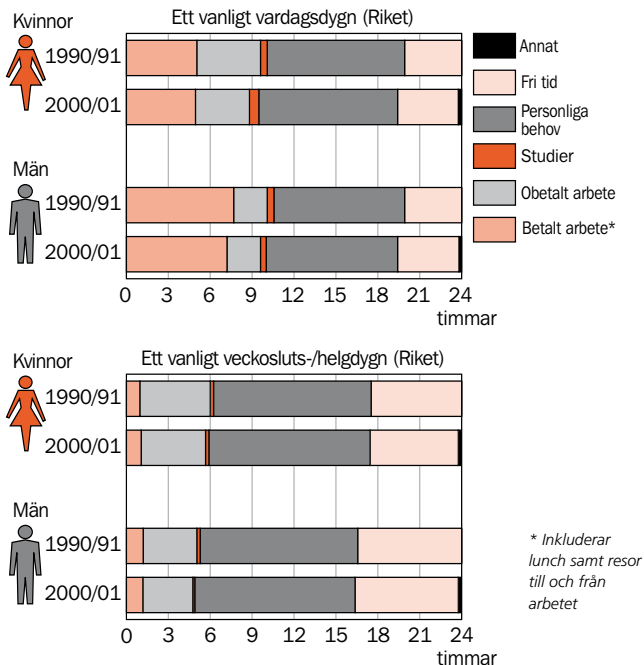
SCB:s tidsanvändningsundersökning visar att män arbetar till största delen betalt medan kvinnors arbete är mer jämnt fördelat mellan betalt förvärvsarbete och obetalt hemarbete. Sammantaget utför kvinnor 58 procent av det obetalda hemarbetet och män 42 procent. Kvinnor ägnar dubbelt så mycket tid som män åt hushållsarbete, vilket är den mest tidskrävande delen av det obetalda hemarbetet. Den enda typ av obetalt hemarbete som till största delen utförs av män är underhållsarbete.

Såväl tillgången till offentligt finansierad barnomsorg av god kvalitet som tillgången till äldreomsorg påverkar det obetalda arbetet. I synnerhet påverkar det kvinnors obetalda arbete och kvinnors möjligheter till betalt arbete. Ett stort och asymmetriskt fördelat ansvar för det obetalda arbetet beskär kvinnors möjligheter att delta på arbetsmarknaden på samma villkor som män.

Barn och familj

Genomsnittlig tidsanvändning i åldern 20–64 år 1990/91 och 2000/01

Timmar och minuter

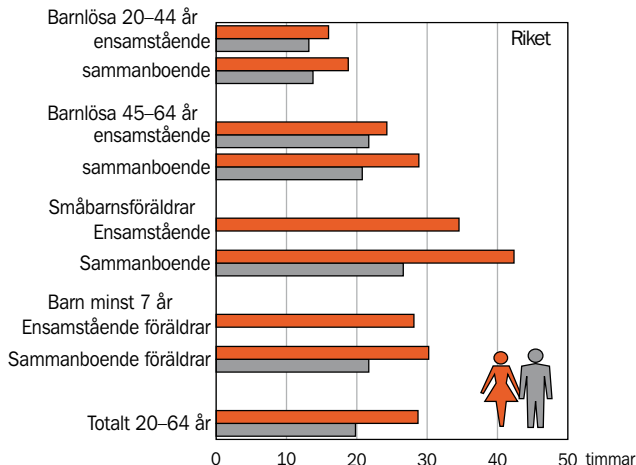
Källa: SCB, Tidsanvändningsundersökningen

Sett över veckans alla dagar arbetar kvinnor och män lika mycket, cirka 8 timmar per dag. Kvinnor arbetar

Barn och familj

Tid för obetalt arbete efter livscykel 2000/01

Timmar per vecka

Källa: SCB, Tidsanvändningsundersökningen

lika mycket betalt som obetalt medan män arbetar dubbelt så mycket betalt som obetalt. Jämfört med 1990/91 förvärvsarbetar kvinnor lika mycket 2000/01. Män däremot har minskat sin tid i förvärvsarbete med 3 timmar per vecka. Kvinnor har minskat sin tid i obetalt arbete. För män finns ingen sådan förändring.

Under en vecka utför kvinnor drygt 28 timmar och män nästan 20 timmar obetalt arbete. Tiden varierar kraftigt mellan olika faser i livet.

Barn och familj

Familjehushåll efter hushållstyp 2004–2007

Procentuell fördelning samt antal

	Länet	Riket
Sammanboende utan barn	32	29
Sammanboende med barn	19	20
Ensamstående kvinna utan barn	19	18
Ensamstående man utan barn	15	17
Ensamstående kvinna med barn	5	4
Ensamstående man med barn	1	2
Övriga familjehushåll	9	11
Summa, %	100	100
Antal, 1 000-tal	122	4 537

Familjehushåll efter hushållstyp och antal barn 2004–2007

Procentuell fördelning

	Länet			Riket		
	Sammanboende	Ensamstående kvinna	Ensamstående man	Sammanboende	kvinna	man
Inga barn	63	79	93	60	83	91
1 barn	11	14	6	15	9	5
2 barn	18	3	2	19	7	3
3 barn –	8	4	0	7	2	1
Summa %	100	100	100	100	100	100

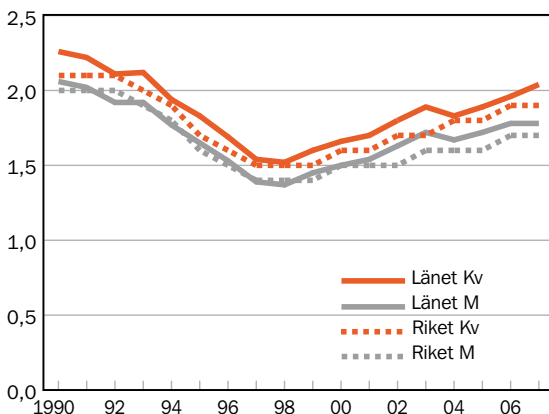
Källa: SCB, Undersökningen om levnadsförhållanden (ULF)

En eller båda av de sammanboende, den ensamboende resp. minst en i övriga familjehushåll är i åldern 16–84 år. I gruppen sammanboende ingår även personer av samma kön om de själva angivit sig som sammanboende.

Barn och familj

Födda barn per kvinna respektive man 1990–2007

Antal barn per kvinna resp. man

Antal barn som en generation kvinnor respektive män får = summerad fruktsamhet.

Det finns fler män än kvinnor i fruktsam ålder. Därför är talen lägre för män.

Källa: SCB, Befolkningsstatistik

År 1990 låg fruktsamhetstalen i länet på 2,3 barn per kvinna och 2,1 barn per man. Motsvarande tal för riket var 2,1 respektive 2,0. Under 1990-talet sjönk fruktsamheten för att nå de lägsta värdena år 1998. Därefter har de åter stigit. I länet är de nu drygt 2,0 barn per kvinna och knappt 1,8 barn per man. I riket är värdena 1,9 respektive 1,7.

Barn och familj

Användning av föräldraförsäkringen 2007

Personer som använt försäkringen

	Könsfördelning (%)			
	FP Kvinnor	Män	TFP Kvinnor	Män
Eskilstuna	57	43	58	42
Flen	55	45	56	44
Gnesta	53	47	56	44
Katrineholm	56	44	57	43
Nyköping	54	46	57	43
Oxelösund	53	47	55	45
Strängnäs	54	46	56	44
Trosa	55	45	56	44
Vingåker	54	46	57	43
Länet	55	45	57	43
Riket	56	44	58	42

Källa: Försäkringskassan,
Datalagret STORE

FP = föräldrapenning vid barns födelse
TFP = tillfällig vård av barn. Kontaktdagar
samt pappomas 10 dagar ingår ej.

Könsfördelningen bland dem som använder föräldraförsäkringen är något jämnare i länet jämfört med riket. I Oxelösund och Gnesta är könsfördelningen jämnast medan Eskilstuna visar ojämnast fördelning.

Barn och familj

Användning av föräldraförsäkringen 2007

Fördelning (%) av nettodagar

	FP		TFP	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Eskilstuna	81	19	66	34
Flen	80	20	65	35
Gnesta	76	24	60	40
Katrineholm	81	19	63	37
Nyköping	78	22	62	38
Oxelösund	80	20	60	40
Strängnäs	77	23	63	37
Trosa	80	20	67	33
Vingåker	80	20	67	33
Länet	80	20	64	36
Riket	79	21	64	36

Källa: Försäkringskassan,
Datalagret STORE

Nettodagar, ex. 2 halva dagar = 1
heltag. I övrigt se föregående sida.

I samtliga kommuner tar mammorna ut en större andel dagar från föräldraförsäkringen. Vid uttag av den tillfälliga föräldrapenningen är fördelningen av dagar något jämnare mellan kvinnor och män.

Barn och familj

Barn i kommunal barnomsorg 2007

Procent

	Förskola 1–5 år	Fritidshem 6–12 år	Familjedaghem 1–5 år 6–12 år	
Eskilstuna	85	45	3	0
Flen	78	41	9	0
Gnesta	76	47	8	1
Katrineholm	79	47	7	0
Nyköping	83	51	4	1
Oxelösund	70	36	16	3
Strängnäs	83	48	5	0
Trosa	90	51	0	4
Vingåker	77	34	10	0
Länet	82	46	5	1
Riket	80	48	5	0

Källa: Skolverket

Förskolebarnen har kommunal barnomsorg i något större utsträckning i länet än i riket. Skillnaderna mellan kommunerna är stora. Fritidshemsplatserna är mindre vanliga i länet jämfört med riket. Även här är variationen på kommunnivå stor.

Barn och familj

Befolkningen 80– år i ordinärt boende med beviljad hemtjänst 2007

Antal

	80–89 år		90– år	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Eskilstuna	518	250	172	59
Flen	156	82	67	27
Gnesta	49	14	15	4
Katrineholm	218	91	84	19
Nyköping	342	141	120	39
Oxelösund	78	33	18	6
Strängnäs	213	79	80	23
Trosa	57	37	19	..
Vingåker	48	25	18	4
Länet	1 678	752	592	182
Riket	59 502	24 670	19 911	6 591

Källa: Socialstyrelsen

Fler kvinnor än män i åldern 80 år och äldre beviljas hemtjänst.

Mäns våld mot kvinnor ska upphöra

Mäns våld mot kvinnor är ett allvarligt och omfattande problem i vårt samhälle. Våldet finns i alla samhällsskikt, och det förekommer på olika arenor och i olika relationer. Enligt Brottsförebyggande rådet, Brå, är mörkertalet stort och man uppskattar att endast cirka 20–25 procent av alla våldsbrott mot kvinnor anmäls. Den polisanmälda misshandeln mot kvinnor utförd av en bekant gärningsperson har ökat med cirka 40 procent sedan början av 1990-talet.

Parallellt med denna ökning har frågan kommit att prioriteras mer än någonsin tidigare i regeringens politik. Sedan början av 1990-talet har frågan om mäns våld mot kvinnor fått en mer framskjuten plats i jämställdhetspolitiken. Även barns utsatthet i familjer där män utövar våld mot kvinnor har alltmer uppmärksammats.

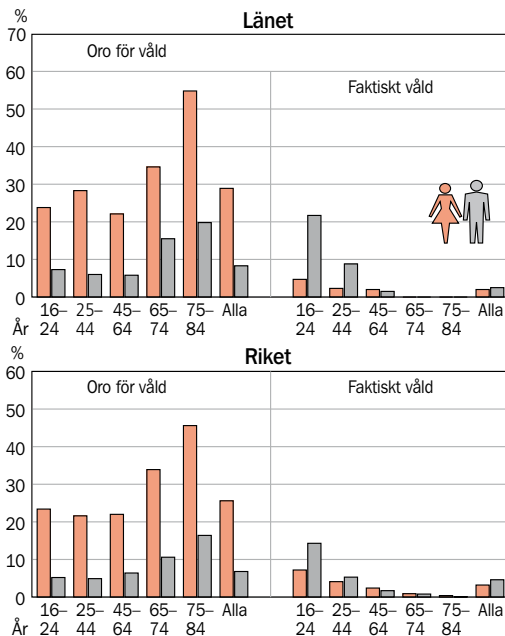
I handlingsplanen som det internationella samfundet ställde sig bakom och åtog sig att genomföra vid FN:s kvinnokonferens i Peking år 1995, anges bl.a. att våld mot kvinnor är ett uttryck för historiskt ojämlika maktrelationer mellan kvinnor och män vilka har lett till mäns dominans över och diskriminering av kvinnor. I många kvinnors liv är våld en del av vardagen, där den egna utsattheten eller andra kvinnors utsatthet för våld, och rädslan för att utsättas för våld, ofta är närvarande. Mäns våld mot kvinnor inskränker kvinnors handlingsutrymme på flera plan, varför frågan ytterst handlar om demokrati ⁴.

⁴ Prop. 2005/06:155

Oro för våld och faktiskt våld efter ålder

1997–2006

Medelvärde för perioden.

Källa: SCB, Undersökningen om levnadsförhållanden (ULF)

De äldre kvinnorna är mest oroliga för att bli utsatta för våld men det är de yngre männen som faktiskt blivit utsatta. Detta gäller både för länet liksom riket.

Kriminalitet

Anmälda misshandelsbrott mot kvinnor 2007

Antal per 100 000 av medelfolkmängden

	Förövaren bekant		obekant	
	utomhus	inomhus	utomhus	inomhus
Eskilstuna	70	249	69	44
Flen	49	253	25	37
Gnesta	10	150	20	10
Katrineholm	47	193	19	16
Nyköping	59	133	50	36
Oxelösund	54	189	36	18
Strängnäs	70	195	35	16
Trosa	36	73	9	18
Vingåker	11	164	22	0
Länet	58	201	45	32
Riket	44	161	45	31

Källa: BRÅ

Kvinnor löper störst risk att drabbas av misshandel inomhus av en bekant förövare. Risken är större i länet än i riket. Skillnaderna mellan kommunerna är stora.

Anmälda misshandelsbrott mot män 2007

Antal per 100 000 av medelfolkmängden

	Förövaren			
	bekant		obekant	
	utomhus	inomhus	utomhus	inomhus
Eskilstuna	114	141	335	103
Flen	99	130	123	74
Gnesta	110	100	120	20
Katrineholm	100	69	262	112
Nyköping	93	101	297	71
Oxelösund	117	126	162	36
Strängnäs	77	64	201	83
Trosa	64	64	146	9
Vingåker	66	142	66	22
Länet	100	110	260	86
Riket	70	85	230	90

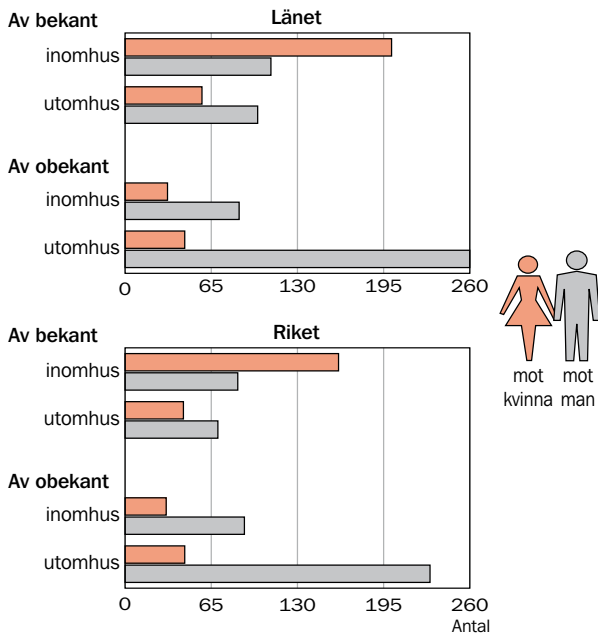
Källa: BRÅ

Männen i länet löper störst risk att drabbas av misshandel utomhus av en obekant förövare. Risken är större i länet än i riket. Skillnaderna mellan kommunerna är stora.

Kriminalitet

Anmälda misshandelsbrott 2007

Antal per 100 000 av medelfolkmängden

Källa: BRÅ

Det är vanligast att kvinnor blir misshandlade inomhus av en bekant och att män blir det utomhus av en obekant.

Anmällda sexualbrott efter brottstyp 2007

	Antal			Antal per 100 000 inv	
	Länet 2000	2004	2007	Länet 2007	Riket 2007
Våldtäkt inkl. grov (se även våldsbrott)	63	87	198	75	52
Sexuellt tvång, utnyttjande m.m.	72	67	51	19	13
Sexuellt ofredande (ej blottning)	99	137	167	63	56
Utnyttjande av barn för sexuell posering inkl grov	..	..	0	0	1
Blottning	24	45	21	8	12
Koppleri inkl. grovt	1	0	2	1	1
Förförelse av ungdom	1	1	1	0	1
Barnpornografibrott inkl. grovt	11	11	7	3	4
Sexköpsbrott	1	0	1	0	2
Människohandel för sexuella ändamål (trafficking)	..	0	0	0	0
Totalt	272	348	448	170	141

Källa: BRÅ

Ett av regeringens mål med jämställdhetspolitiken är frihet från könsrelaterat våld. Tabellen visar antal sexualbrott efter olika brottstyper. Tabellen visar inte vilket kön förövaren och offret har.

Med sexualbrott avses här brott mot BrB 6 kap samt barnpornografibrott, sexköpsbrott och människohandel för sexuella ändamål (trafficking). Sexualbrott är generellt sett brott med ett stort mörkertal. Brott som begås i det privata och där offret och förövaren är bekanta anmäls i mindre utsträckning. Mörkertalet är också större om offret är barn eller en ung person och speciellt om brotten begås inom familjen.

Kriminalitet

Misstänkta efter brottstyp 2007

Antal och könsfördelning

	Länet			Riket		
	Antal	Könsförd.(%)		Antal	Könsförd.(%)	
		Kv	M		Kv	M
Brott mot brottsbalken	2 402	22	78	72 551	24	76
Fullbordat mord och dråp samt misshandel med dödlig utgång	8	12	88	188	9	91
Misshandel, grov misshandel	507	14	86	15 153	13	87
därav mot barn 0–6 år	7	-	100	277	29	71
mot barn 7–14 år	66	23	77	1 414	25	75
mot kvinnor	162	21	79	5 850	18	82
Sexualbrott	84	1	99	2 145	2	98
därav våldtäkt, grov våldtäkt	38	3	97	874	1	99
Biltillgrepp	102	6	94	2 380	7	93
Cykelstöld	25	8	92	618	12	88
Inbrottsstöld	189	10	90	4 375	8	92
därav inbrottsstöld i bostad	54	6	94	1 189	10	90
Stöld/snatteri ur och från motordrivet fordon	43	9	91	1 569	7	93
Stöld/snatteri i butik och varuhus	534	36	64	20 345	41	59
Rån, grovt rån	44	7	93	1 604	5	95
därav bankrån	5	-	100	56	-	100
postrån	3	-	100	11	-	100
butiksrån	12	8	92	346	3	97
personrån	15	7	93	931	6	94
Bedrägeri och annan oredlighet	203	26	74	7 671	26	74
Skadegörelsebrott	263	9	91	7 434	9	91
Övriga brott						
Rattfylleri, grovt rattfylleri (exkl. med narkotika)	413	15	85	14 672	10	90
Brott mot narkotikastrafflagen	539	19	81	21 220	15	85
Samtliga brott	3 555	20	80	112 304	20	80

Källa: BRÅ